

mindelig gunstigt eller ugunstigt for den Paagjældende.

A. Naar Jordbrugeren selv eier den Jord, han dyrker.

a) Naar det er en Landejendom, som efter Loven retligen kan bortforpagtes, og som efter Skik og Brug i Eggen er Gjenstand for Bortforpagtning, vil det være at undersøge, hvilken Forpagtningssum man kan antage, at der kunde erholdes af samme med dens Besætning og Inventarium, naar den blev udbudt til Forpagtning med Forpligtelse for Forpagteren at holde Eiendommen med Besætning og Inventarium vedlige, og at betale Skatterne og Afgifterne af samme; hvorpaa der til denne Forpagtningssum lægges et passende Beløb for den Indtægt, den Paagjældende kan antages at have ved sit personlige Arbejde, og som Forpagteren maatte have til sit Underhold og for sit Arbejde, hvis Eiendommen havde været bortforpagtet. Og maa derved erindres, paa den ene Side, at ved den mindre Eiendom maa Forpagteren have et i Forhold til Forpagtningssummen større Beløb, undertiden et selve denne Afgift overstigende Beløb til sit Underhold og for sin Virksomhed, og paa den anden Side, at ved meget store Eiendomme, hvis Drift udfordrer særdeles Kyndighed og Driftighed hos Forpagteren, i Forbindelse med en betydelig Driftscapital, maa et større Beløb bringes i Beregning som Vederlag for denne personlige Virksomhed og Frugten af denne Driftscapital. Fra det herefter ansatte Indtægtsbeløb bliver da alene at drage Renten af Prioriteter, der maatte indestaae i Eiendommen, de andre Eieren paahvilende Byrder, hvormed Eiendommen er behæftet, saa og Renten af den Gjeld, hvorved Driftscapitalen maatte være tilvejebragt; og hvad der da bliver til Rest, er den skattepligtige Indtægt.

b) Ved de Eiendomme, som et lovlig kan bortforpagtes, eller efter deres Størrelse og Bestaafenhed i Almindelighed ikke ere Gjenstand for Bortforpagtning, navnlig alle den lovbestemte Fæstetvang undergivne

Bøndergaard, søges sammes fulde Salgsverdi ved Handel mellem Eier og Eier udfundet efter de i Eggen gangbare Priser paa det Slags Eiendomme, og til Renten af Beløbet lægges den Verdi, som den Paagjældendes og hans Hustrues Arbeidskrafts Anvendelse paa Eiendommens Dyrkning, Bestyrelse og Benyttelse maa antages at have, hvorved maa erindres, at, da Verdien af en jordløs Huusmands og hans Hustrues Arbeidskrafts Anvendelse til Dagarbejde ei vel kan ansættes ringere end til 130 à 150 Rbd. aarligen, tør Anvendelsen af en mindre Gaardmands og hans Hustrues Arbeidskraft paa den Gaard, de drive, ei letteligen ansættes ringere end til 200 Rbd. aarligen, og maa stige i Verdi, jo større og værdifuldere den Eiendom er, hvorpaa Arbeidskraften anvendes. Fra det samlede Beløb kan, da Kjøberen ved Salget overtager sig alle reelle Byrder, navnlig Skatter og Afgifter, alle Reparationer og alle Driftsomkostninger, og da disse derfor maa anses bragte i Beregning ved Salgsverdens Ansættelse, alene drages Renten af Prioriteter og anden Gjeld, som hæfter paa Eiendommen, saa og Renten af den Gjeld, som er stiftet, for at erholde den fornødne Driftscapital.

B. Naar Jordbrugeren dyrker Jord, der tilhører en Anden, skeer Ansættelsen paa en af de nysaanførte Maader, som om han var Eier; kun at Forpagtningss-, Fæste- eller Leieafgifter, derunder indbefattet leverede Naturalproducters eller udført Pligtarbejdes Verdi, drages fra Totalbeløbet. Dersom Brugeren er Fæster, og staaer i Gjeld for en Deel af Indfæstningen, bliver Renten af denne Gjeld at fradrage den paa den nysaanførte Maade udfundne Indtægt; men dersom Indfæstningen er betalt af en Capital, som har været eller er blevet hans egen, kan Renten ikke fradrages; thi hvis Renten af Indfæstningen her bragtes til Afdrag, maatte igjen Renten af den til Indfæstningens Betaling anvendte Capital under Scheemæts 5te eller 6te Post beregnes til Forøgelse af den skattepligtige Indtægt.